

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Cesta do zahraničí: past na řidiče?

Jezdíte vozem do zahraničí? Pak byste určitě měli vědět, jak správně postupovat při dopravní nehodě mimo Českou republiku. Chyby vás totiž mohou stát desetitisíce korun. Jaké novinky na vás přichystal vstup České republiky do Evropské unie?

Povinností každého majitele vozidla je splnit podmínku pro provoz na pozemních komunikacích, tedy mít sjednané odpovědnostní pojištění. Ke konci každého kalendářního roku se rozpoutává mezi pojišťovnami cenová válka o klienty. Pro většinu z nich je rozhodující právě cena pojištění. Asi se nelze divit, že na prvním místě stojí právě cena pojištění, protože produkty pojišťoven se totiž vyjma doplňkových služeb téměř ničím neliší.

V této souvislosti se často zapomíná na to nejdůležitější, a to na likvidaci pojistné události. Teprve pojistnou událostí se totiž stává pojištění službou, kterou si klienti za pojistné u pojišťovny koupili. Proto si připomeňme, co vás čeká a jakým způsobem je nutné postupovat v případě, kdy způsobíte svým vozidlem škodu v zahraničí a v situaci, kdy vás někdo v zahraničí svým vozidlem poškodil.

Při každém výjezdu vozidla se doporučuje mít s sebou mezinárodní automobilovou pojišťovací kartu, tzv. „zelenou kartu“. Jedná se o potvrzení vydané zdarma, že v domovské zemi je vůz řádně přihlášen a že jeho majitel má uzavřené odpovědnostní pojištění za škodu způsobenou provozem vozidla. Do některých zemí (např. Bulharsko či Rumunsko) je zelená karta dokonce nutností, bez které můžete mít při vstupu do země velké problémy.

Nároky je nutné uplatňovat a prokazovat

Pojistnou událostí v odpovědnostním pojištění není havárie ale vznik povinnosti uhradit škodu. Mimo jiné proto je doporučeno vždy k dopravní nehodě zavolat policii. (pozn. V řadě zemí jsou však policií vyšetřovány jen vážné dopravní nehody (škody na zdraví, usmrcení, velké materiální škody). Protokol podepíše pouze tehdy, rozumíte-li mu a souhlasíte-li s jeho zněním. Jinak do něho v češtině uveďte své vlastní vyjádření o nehodě. Pojištěný viník dopravní nehody má dle pojistných podmínek také za povinnost zamezit podle svých možností zvětšování rozsahu vzniklé škody a neměnit stav způsobený škodní událostí bez souhlasu pojišťovny. To však neplatí, je-li taková změna nutná například z bezpečnostních nebo hygienických důvodů, nebo k tomu, aby se rozsah následků škodní události nezvětšoval. V těchto případech je nutné zabezpečit důkazy o rozsahu pojistné události například fotografiemi či videozáznamem. V neposlední řadě je nutné oznámit škodu své pojišťovně na příslušném formuláři.

Pokud má vlastník vozidla uzavřeno havarijní pojištění, pak bývá jeho součástí poskytování asistenčních služeb. V případě „povinného ručení“ je asistenční služba pro viníka nehody nadstandardní službou. V rámci EU mají poškození nárok požadovat odškodnění ve svých členských zemích, a to na škodním zástupci jmenovaném pro území členského státu pojišťovnou poškozeného. Vzniklá škoda na zdraví, majetku a ušlém zisku, kterou jste způsobily, bude vyměřena dle obecně platných postupů v dané zemi, nikoliv tedy dle občanského zákoníku platného pro škody v ČR. Je více než zřejmé, že obecné povědomí o tom, na co všechno má poškozený nárok, je ve vyspělých západoevropských zemích na mnohem vyšší úrovni než u nás. Mnohdy není jednoduché stanovit

rozsah nepřímých škod. Přesto lze však tvrdit, že za škody způsobené vozidlem v zahraničí, pojišťovny vyplácí mnohem víc než za škody v ČR.

V případě škody způsobené v zahraničí provozem vozidla, které má sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla u zahraničního partnera pojišťovny poškozeného (zpravidla pojišťovna ve stejné finanční skupině), stává se škodním zástupcem viníka pobočka v České republice. V případě, že tomu tak není, je nutné se obrátit na informační středisko v rámci České kanceláře pojistitelů. Pomocí jednoduchého elektronického formuláře zde jednoduše navážete kontakt s příslušnou pojišťovnou v zahraničí. Z důvodu zahájení činnosti informačního střediska České kanceláře pojistitelů až od 1. května 2004 jsou poskytovány pouze informace související s dopravními nehodami vzniklými právě od 1. května 2004.

Pokud má poškozený majitel sjednáno i havarijní pojištění u „české“ pojišťovny, obvykle se škoda uhradí pojistným plněním z tohoto pojištění. Pokud je ale skutečná škoda vyšší než toto vyplacené plnění, musí si zbytek škody poškozený nárokovat u pojišťovny škůdce sám.

Před odjezdem do zahraničí se vyplatí důkladně informovat o tom, na jaké povinnosti by viník i poškozený při dopravní nehodě neměl zapomenout. Jedině správným postupem a splněním všech povinností předejdete případným mrzutostem a tahanicím s pojišťovnami či příslušnými státními institucemi.

Způsobil jste svým vozidlem škodu v zahraničí ?

1. Poškozenému sdělte:

- a. své jméno, příjmení a bydliště,
- b. jméno, příjmení a bydliště nebo obchodní jméno a sídlo vlastníka vozidla,
- c. obchodní jméno a sídlo pojistitele, u něhož bylo uzavřeno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, a číslo pojistné smlouvy
- d. státní poznávací (registrační) značku svého vozidla, kterým byla škoda způsobena, e. číslo zelené karty – kompletní údaje z její rubriky č. 4 (doporučuje se mít s sebou mezinárodní automobilovou pojišťovací kartu, tzv. „zelenou kartu“).

2. S ostatními účastníky dopravní nehody vyplňte evropský záznam dopravní nehody (pokud je k dispozici). Pokud máte tento dokument k dispozici v češtině a ostatní účastníci nehody v jiných jazycích, vyplňte ho jak v češtině, tak i v jiném dostupném jazyku. Jde o obsahově shodné formuláře. Před oddělením originálu od kopie je důležité formulář nejen podepsat, ale také zaškrtnout vyplněné body k nehodě a uvést počet vyplněných bodů.

3. Opatřete plánek místa nehody a pokud možno i fotodokumentaci místa nehody.

4. Vždy k dopravní nehodě zavolejte policii. V řadě zemí jsou však policií vyšetřovány jen vážné dopravní nehody (škody na zdraví, usmrcení, velké materiální škody). Protokol podepište pouze tehdy, rozumíte-li mu a souhlasíte-li s jeho zněním. Jinak do něho v češtině uveďte své vlastní vyjádření o nehodě.

5. Zapište si jména a adresy řidičů ostatních havarovaných vozidel, údaje o těchto vozidlech (státní poznávací (registrační) značku, výrobní značku a typ a barvu vozidla) a svědcích dopravní nehody – pokud možno co nejvíce v rozsahu údajů podle bodu 1).

6. Bez zbytečného odkladu pojistiteli, u kterého máte sjednané pojištění odpovědnosti z provozu vozidla:

- a. oznamte, že došlo ke škodné události, s uvedením skutkového stavu týkajícího se této události,

b. předložte k této škodné události příslušné doklady a v průběhu šetření postupujte v souladu s pokyny pojistitele.

7. Jestliže potřebujete poradit, jak postupovat, a nemůžete kontaktovat svého pojistitele, obraťte se na národní kancelář země, kde došlo k dopravní nehodě. Její adresu, telefonní a faxové číslo najdete na zadní straně zelené karty nebo také na webu Rady kancelářů .

Způsobil Vám někdo v zahraničí škodu vozidlem ?

1. Zjistěte si od škůdce nejlépe nahlédnutím do jeho dokladů::

- a. jeho jméno, příjmení a bydliště,
- b. jméno, příjmení a bydliště nebo název obchodní firmy a sídlo vlastníka vozidla, kterým byla škoda způsobena,
- c. státní poznávací (registrační) značku a mezinárodní rozeznávací značku země registrace vozidla, kterým byla škoda způsobena
- d. název a sídlo pojistitele, u něhož bylo uzavřeno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla,
- e. číslo pojistné smlouvy, číslo zelené karty a její časovou platnost – kompletní údaje z její rubriky č. 3,4.

2. S ostatními účastníky dopravní nehody vyplňte evropský záznam dopravní nehody (pokud je k dispozici). Pokud máte tento dokument k dispozici v češtině a ostatní účastníci nehody v jiných jazycích, vyplňte ho jak v češtině, tak i v jiném dostupném jazyku. Jde o obsahově shodné formuláře. Před oddělením originálu od kopie je důležité formulář nejen podepsat, ale také zaškrtnout vyplněné body k nehodě a uvést počet vyplněných bodů.

3. Opatřete plánek místa nehody a pokud možno i fotodokumentaci místa nehody.

4. Vždy k dopravní nehodě zavolejte policii. V řadě zemí jsou však policií vyšetřovány jen vážné dopravní nehody (škody na zdraví, usmrcení, velké materiální škody). Protokol podepište pouze tehdy, rozumíte-li mu a souhlasíte-li s jeho zněním. Jinak do něho v češtině uveďte své vlastní vyjádření o nehodě.

5. Zapište si jména a adresy řidičů ostatních poškozených vozidel, údaje o těchto vozidlech (státní poznávací (registrační) značku, výrobní značku a typ a barvu vozidla) a svědcích dopravní nehody – pokud možno co nejvíce v rozsahu údajů podle bodu 1).

6. Sdělte případným zájemcům z řad účastníků dopravní nehody své jméno a adresu.

7. S uplatněním svého nároku na pojistné plnění a dokumentací prokazující odpovědnost za škodu řidiče nebo provozovatele jiného vozidla se můžete obrátit na příslušného pojistitele škůdce, proti kterému specifikujte, prokažte a doložte Vám vzniklou škodu, příp.jedná-li se o členský stát EU nebo jiný stát tvořící EHP, obraťte se na jeho škodního zástupce na území ČR.

8. Jestliže potřebujete poradit, jak postupovat, nebo nemůžete kontaktovat příslušného pojistitele, u kterého má škůdce sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (škůdce je z jiné země, než kde došlo k dopravní nehodě), obraťte se na národní kancelář země, kde došlo k dopravní nehodě. Její adresu, telefonní a faxové číslo najdete na zadní straně zelené karty nebo na webu Rady kancelářů . Případně se obraťte na Českou kancelář pojistitelů. Česká kancelář pojistitelů sice nemusí být kompetentní k vyřízení Vaší záležitosti v zahraničí, ale může Vám pomoci či poradit.

Zdroj: Fincentrum, CKP

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz